

Piotr Guzdek

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

MEDIA VALOR ACADEMIA
SPRAWOZDANIE Z KONFERENCJI

Media Valor Academia: II część VI Międzynarodowej Konferencji Naukowej Etyki Mediów Wartości w mediach – wartość mediów (Kraków, 15 listopada 2012)

15 listopada 2012 roku w Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie odbyła się II część VI Międzynarodowej Konferencji Naukowej Etyki Mediów *Wartości w mediach – wartość mediów*. Stanowiła ona istotny element szerszego projektu naukowego *Media Valor Academia* realizowanego przez Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej papieskiej uczelni oraz Sekcję Aksjologii Komunikowania Polskiego Towarzystwa Komunikacji Społecznej. Projekt współfinansował Departament Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego. Część pierwsza konferencji miała miejsce w dniach 31 maja –1 czerwca 2012 roku.

Zgromadzonych powitał ks. dr hab. Michał Drożdż, prof. Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, przewodniczący konferencji. W swoim wystąpieniu ksiądz profesor zauważył, iż szósta edycja Międzynarodowej Konferencji Naukowej Etyki Mediów, znajdując w swojej drugiej, listopadowej części dopełnienie w warsztatach filmowych, wychodzi naprzeciw oczekiwaniom twórców komunikologii, która z założenia miała być nauką praktyczną. Warsztaty te, prowadzone przez doświadczonych dziennikarzy mediów publicznych, dały możliwość rozwoju i pogłębienia pasji filmowych studentów dziennikarstwa oraz skłoniły ich do namysłu nad profesjonalnym przekazem wartości i promocji dobra w komunikacji medialnej. Dziękując uczestnikom i moderatorom warsztatów za ich twórczy wysiłek, profesor podkreślił, że założenia projektu naukowego *Media Valor Academia* zostały w pełni zrealizowane. Studenci z sukcesem wywiązali się z powierzonych im zadań. Trwają także intensywne prace nad wydaniem monografii pokonferencyjnej z referatami wygłoszonymi w pierwszej, majowej części konferencji. Prof. Drożdż stwierdził ponadto, iż gromadząc rokrocznie liczne grono medioznawców z Polski i zagranicy, szczególnie Europy Środkowo-Wschodniej, konferencja ta na stałe wpisała się w kalendarz naukowy Polskiego Towarzystwa

Komunikacji Społecznej. Jej prelegenci od sześciu lat prowadzą wielopłaszczyznowy, interdyscyplinarny dyskurs metaetyczny filozofii mediów. Podejmują zróżnicowaną problematykę etyczną rynków medialnych krajów pochodzenia, rozpatrując ją w perspektywie globalnej. Poszukują przy tym personalistycznych uzasadnień dla pedagogiki mediów, antropologii komunikowania, duchowości mediów, edukacji medialnej, komunikowania międzykulturowego i politycznego itp., dostrzegając konieczność budowania uniwersalnej etyki mediów.

Projekcję filmów przygotowanych przez piętnastoosobową grupę uczestników warsztatów poprzedził referat ks. dra hab. Andrzeja Baczyńskiego, prof. UPJPII, prodziekana ds. rozwoju Wydziału Nauk Społecznych Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz redaktora naczelnego Redakcji Programów Katolickich TVP Kraków. Z powodu nieobecności księdza profesora treść wykładu zatytułowanego *Telewizja pozorowanych wartości* przedstawił o. dr Michał Legan OSPPE, asystent Katedry Teologii Mediów, którą od wielu lat kieruje ks. prof. A. Baczyński. Profesor określił telewizję jako królestwo przeciętności. Widoczne jest stałe dążenie do unifikacji i standaryzacji programów adresowanych do „przeciętnego widza”. Telewizyjna rozrywka, której nadrzędny cel zasadza się w kreacji sztucznych rajów, jest pochodną wskaźników ekonomicznych, polityki zysku, niskiego poziomu kultury popularnej. Możliwość przejścia z pozycji widza na pozycję bohatera *reality show* stwarza iluzję uczestnictwa odbiorcy w kreowanych rajach. Telewizja zaferowała widzom możliwość wywierania wpływu na rzeczywistość i dała namiastkę decyzyjności, co jest jednym z przejawów telewizyjnego królestwa „władzy”. Posługując się telefonem komórkowym, widz może wyeliminować z gry dowolnie wybranych przez siebie uczestników programu. Profesor za Janem Pawłem II dokonał także surowej oceny aksjologicznego chaosu przekazów telewizyjnych, które szerzą demoralizację poprzez rozpowszechnianie pornografii, religijnego sceptycyzmu, obrazów brutalnej przemocy, agresywnej reklamy, promocję sterylizacji, antykoncepcji, aborcji, eutanazji, relatywizmu moralnego. Podkreślił, iż najbardziej narażona na destrukcyjny wpływ kultury śmierci propagowanej przez telewizję jest rodzina. Model życia konsumpcyjnego prowadzi do wzajemnego wyobcowania rodziców i dzieci, rozłamów w rodzinie i degradacji więzi międzypersonalnych. Ta surowa ocena telewizji ma swoje uzasadnienie także i w tym, że ignoruje ona duchowe potrzeby człowieka, kulturowy, transcendentny i religijny wymiar zarówno jednostki, jak i społeczeństwa.

Wykład ks. Baczyńskiego wprowadzał uczestników konferencji do projekcji materiałów telewizyjnych, które powstały na warsztatach filmowych *Media Valor Academia*. Tę część spotkania prowadziła reportażystka TVP Kraków Bernadetta Cich. W trakcie półtoragodzinnego pokazu publiczność miała możliwość zapoznania się z pięcioma reportażami. Pierwszy z nich, *Gos.pl*, opowiadał o początkach trzydziestoosobowego chóru gospel od 10 lat działającego w Tarnowie. Drugi – *...maluję, bo chce mi się...*, jest portretem mieszkającego w Zalipiu dziesięcioletniego Pawła, zafascynowanego folklorem regionu swego pochodzenia. Chłopiec interesuje się naukami przyrodniczymi i kosmologią, czemu daje wyraz w swojej twórczości poetyckiej. Jest niezwykle uzdolniony plastycznie. Tworzy ludowe rękodzieła. Trzeci, *Theatrum Mundi*, przedstawia dokonania młodzieżowej grupy teatralnej, która pragnie kontynuować wartości sztuki dramaturgicznej, zapoczątkowanej przez Mieczysława Kotlarczyka w Teatrze Rapsodycznym. Istotą czwartego reportażu, zatytułowanego *Cukrzyca*, jest przesłanie nadziei

na normalne, pełne radości i entuzjazmu życie osób chorujących na cukrzycę. Ostatni materiał, opatrzony tytułem *Przychodzimy do Ciebie*, ukazuje kulisy powstania kaplicy Jana Pawła II w zabytkowych podziemiach Uniwersytetu Papieskiego w Krakowie przy ul. Franciszkańskiej 1. Najlepsze produkcje spośród wszystkich zaprezentowanych w trakcie pokazu zostały wyemitowane na antenie TVP Kraków 25 listopada 2012 roku.

Ostatnim punktem programu był panel dyskusyjny *Media i wartości okiem praktyków* pod patronatem Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich, w którym wzięli udział: dziennikarz prasowy i telewizyjny Piotr Legutko, obecnie redaktor naczelny krakowskiego „Gościa Niedzielnego”; znakomity fotografik i dokumentalista stanu wojennego Andrzej Stawiarski, redaktor naczelny „Miesięcznika Kapitałowego”, a także Tomasz Szymborski, dziennikarz radiowy i telewizyjny, który pracował m.in.: w „Gazecie Wyborczej”, „Trybunie Śląskiej”, Radiu RMF FM oraz TVP. Dyskusję moderował dr Krzysztof Gurba, zastępca dyrektora Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Papieskiego. Paneliści rozmawiali o niezależności mediów i wolności słowa w Polsce oraz solidarności zawodowej dziennikarzy w kontekście zwolnienia dyscyplinarnego Cezarego Gmyzy z redakcji „Rzeczpospolitej” po publikacji przez tę gazetę artykułu jego autorstwa *Trotyl na wraku tupolewa*.

Projekt naukowy *Media Valor Academia*, którego integralnym elementem była dwuczęściowa VI Międzynarodowa Konferencja Naukowa Etyki Mediów, miał na celu popularyzację personalistycznej orientacji etyczno-aksjologicznej w mediach, poszerzenie kompetencji komunikacyjnych studentów dziennikarstwa oraz pogłębienie zaangażowania medialnego i dziennikarskiego młodych adeptów komunikacji społecznej w środowiskach lokalnych Małopolski na rzecz kształtowania pozytywnego wizerunku i promocji wartości kulturowych regionu małopolskiego.